Region Stockholm

4

Avtalsform och inriktning för sammanhållen teambaserad specialiserad reumatologisk rehabilitering i öppenvård

HSN 2021-0520

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Planeringsenhet
Anders Diseberg Sandgren

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2021-09-09

HSN 2021-0520

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Avtalsform och inriktning för sammanhållen teambaserad specialiserad reumatologisk rehabilitering i öppenvård

Ärendebeskrivning
Hälso- och sjukvårdsdirektören föreslås få i uppdrag att i enlighet med föreslagen inriktning teckna avtal med Danderyds sjukhus för att säkerställa vårdutbud för specialiserad reumatologisk rehabilitering i linje med nyligen uppdaterade nationella riktlinjer för rörelseorganens sjukdomar.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande

Ärendets beredning
Ärendet har beretts i seniorvårdsberedningen.

Förslag till beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

1. Avtalsform och inriktning gällande avtal för specialiserad reumatologisk rehabilitering i öppenvård godkänns.

2. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att teckna avtal med Danderyds sjukhus enligt denna inriktning.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
I januari 2021 publicerades de uppdaterade nationella riktlinjerna för rörelseorganens sjukdomar. Riktlinjerna visar på betydelsen av att i ett tidigt skede starta rehabilitering för personer med de inflammatoriska reumatiska sjukdomarna reumatoid artrit, axial spondylartrit och

psoriasisartrit. Målet är primärt att återställa den kapacitet personen behöver för att kunna leva det liv hen önskar, så långt det är möjligt. Det kan handla om att lindra smärta och förbättra rörligheten i lederna och styrkan i musklerna, eller motverka fortsatt försämring. Patienten behandlas i regel även samtidigt med läkemedel. Centralt för rehabiliteringen är olika former av individanpassad och regelbunden fysisk träning samt patientutbildning.

Riktlinjerna belyser betydelsen av sammanhållen teambaserad rehabilitering i öppenvård och sjuksköterskemottagning med samordnande vårdinsatser samt individanpassad hand- och ryggträning. En tidig teamrehabilitering gör det möjligt att erbjuda rätt åtgärder i rätt tid genom att olika vårdprofessioner samverkar. Det finns inget stöd i de nationella riktlinjerna för rehabilitering i slutenvård, varken i Sverige eller i varmt klimat utomlands.

Region Stockholm har i dagsläget inget vårdutbud som helt motsvarar de nyligen uppdaterade nationella riktlinjerna för rörelseorganens sjukdomar. Fram till 2020 fanns två olika LOU-upphandlade uppdrag för specialiserad reumatologisk rehabilitering som bedrevs av multiprofessionella team i slutenvård. Avtalet för planerad specialiserad reumatologisk rehabilitering bedrevs fram till juni 2020 av Stiftelsen Valjeviken – Humlegården – som på grund av ekonomiska svårigheter i samband med Covid-19-pandemin valde att säga upp avtalet med omedelbar verkan. Under 2019 producerade vårdgivaren 27 vårdtillfällen till en kostnad för regionen på cirka en miljon kronor.
Specialiserad reumatologisk rehabilitering i varmt klimat bedrevs utomlands av två olika vårdgivare fram till våren 2020 då verksamheten ställdes in på grund av Covid-19-pandemin. Avtalen löpte ut 30 juni 2021. Under 2019 producerades 128 vårdtillfällen till en kostnad för regionen på 6,2 miljoner kronor.

Övrigt rehabiliteringsutbud för personer med reumatologisk sjukdom finns främst inom specialiserad fysioterapi (där nio fysioterapeuter har inriktning reumatologi), primärvårdsrehabilitering, vid akutsjukhusen och vid Centrum för reumatologi.

Överväganden
Det befintliga utbudet av reumatologisk rehabilitering täcker utifrån de nationella riktlinjerna och det regionala programområdet Reumatiska sjukdomar (RPO Reuma) i dagsläget inte det totala behovet av specialiserad reumatologisk rehabilitering i Region Stockholm. I de tidigare avtalen för

specialiserad reumatologisk rehabilitering har teambaserad rehabilitering bedrivits i slutenvård vilket är en vårdform som inte längre stöds i de nationella riktlinjerna. Däremot anges att patienterna har stor nytta av både strukturerad individanpassad handträning, ryggträning, teamrehabilitering i öppenvårdsform och strukturerad sjuksköterskemottagning. En tidig teamrehabilitering gör det också möjligt att erbjuda rätt åtgärder i rätt tid, genom att olika vårdprofessioner samverkar.

Förvaltningen gör, efter samverkan med RPO-reuma, bedömningen att en förändring i vårdutbudet i linje med riktlinjerna skulle passa en större andel av personer med reumatologisk sjukdom och öka möjligheten att tillgodose patientgruppens behov. Många patienter hade trots ett behov av teambaserad rehabilitering, av olika anledningar som exempelvis arbete eller familjesituation, inte möjlighet att genomföra rehabilitering i slutenvård. Sammanhållen teambaserad rehabilitering i öppenvård bedöms därför öka tillgängligheten för målgruppen.

Förvaltningen föreslår därför att det tas fram ett särskilt avtal för en sammanhållen teambaserad specialiserad reumatologisk rehabilitering i öppenvård vid Danderyds sjukhus. Förvaltningen bedömer efter dialog med Danderyds sjukhus att det där finns förutsättningar och resurser såsom rätt kompetens, lokaler, bassäng och personal. Kommande avtal på Danderyds sjukhus bedöms tillgodose behovet av specialiserad reumatologisk rehabilitering i enlighet med aktuella nationella riktlinjer.

Förvaltningens bedömning är att ett sådant avtal och dess inriktning kommer leda till:

- Ökad följsamhet till de nya nationella riktlinjerna för rörelseorganens sjukdomar avseende reumatologisk rehabilitering
- Ökad tillgänglighet
- Ökad samverkan och kunskapsöverföring inom nätverkssjukvården
- Höjd patientsäkerhet
- Ökad jämlikhet

Förvaltningen föreslår att avtalsperiod bestäms i samråd med Danderyds sjukhus och att även planeringen för kommande arbete med nya sjukhusavtal beaktas.

Ekonomiska konsekvenser
Det nya avtalet med Danderyds sjukhus bedöms kunna finansieras inom befintlig budgetram, vilket för 2022 är bedömt till sex miljoner kronor.

Förhoppningen är att ett mer tillgängligt och bättre anpassat vårdutbud i förlängningen leder till att fler får tillgång till reumatologisk rehabilitering, i och med det är framtida kostnader svåra att bedöma.

Konsekvenser för patientsäkerhet
Inriktningen i förslaget syftar till och bedöms leda till förbättrad patientsäkerhet och förbättrad kvalitet genom stärkt samverkan i nätverkssjukvården.

Konsekvenser för jämlik och jämställd vård
Förslaget förväntas leda till mer jämlik och jämställd vård då tillgänglighet ökar för den avsedda målgruppen.

Miljökonsekvenser
Förslaget bedöms ha positiva konsekvenser för miljön på grund av ett minskat antal flygresor.

Administrativa konsekvenser
De administrativa konsekvenserna förväntas vara oförändrade för vårdgivaren.

Johan Bratt
Tf. Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Johan Bratt, 2021-09-09